

Enheten för EU:s inre marknad

YTTRANDE
2024-12-09 Dnr 2024/01552-2

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Justitiedepartementets remiss av promemorian: Ändrade ersättningsregler för användning av musik

(Ert dnr: Ju2024/02104)

Kommerskollegium ansvarar för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och EU:s handelspolitik. Vårt uppdrag är att verka för frihandel. Det innebär att vi verkar för fri rörlighet på den inre marknaden och för liberaliseringar av handeln mellan EU och omvärlden samt globalt.

I den remitterade promemorian föreslås ändrade ersättningsregler för användning av musik mot bakgrund av EU-domstolens dom i mål C-265/19 (Recorded Artists Actors Performers Ltd). I korthet kan sägas att musikproducenter, artister och musiker sedan lång tid är berättigade till ersättning om deras musik spelas i t.ex. radio, tv, butiker eller restauranger. EU-regler finns om detta. Sverige har valt att tillämpa krav på "ömsesidighet" i förhållande till tredjeland, dvs. att rättighetshavare från t.ex. USA har rätt till ersättning här endast om svenska rättighetshavare ges motsvarande ersättningsrätt i USA. EU-domstolens tolkning gör att kravet på ömsesidighet nu föreslås tas bort, vilket kan leda till minskade intäkter för svenska rättighetshavare och ökade kostnader för musikanvändare.

Kommerskollegium har inte några synpunkter på de föreslagna bestämmelserna, som alltså syftar till att svensk reglering ska ligga i linje med EU-rätten. Dock, med tanke på att vissa aktörer drabbas negativt av domen, så bör frågan om när de planerade ändringarna av ersättningsreglerna lämpligen bör träda i kraft analyseras noggrant i den fortsatta beredningen av promemorians förslag.

Avslutningsvis gör vi bedömningen att de remitterade förslagen, under vissa närmare preciserade förutsättningar, inte aktualiserar EU:s anmälningsprocedurer för varor och tjänster, som Kommerskollegium administrerar.¹

Närmare detaljer avseende anmälan enligt EU-direktiv 2015/1535

Enligt 20 § 6 p. förordningen (1996:1515) med instruktion för Regeringskansliet ska Regeringskansliet anmäla förslag till författningar i enlighet med de procedurer som

¹ Det avser EU-direktiven 2015/1535 (anmälningsdirektivet) och tjänstedirektivet 2006/123.

följer av Sveriges EU-medlemskap eller av andra internationella överenskommelser, bland annat enligt proceduren i anmälningsdirektivet för tekniska föreskrifter, (EU) 2015/1535². En anmälan enligt anmälningsdirektivet ska ske om ett författningsförslag innehåller tekniska föreskrifter. Tekniska föreskrifter enligt anmälningsdirektivet är bland annat krav på varors egenskaper eller provning, begränsningar av varuansvändning, bestämmelser om återvinning av varor samt vissa förbudsbestämmelser.³ Tekniska föreskrifter kan även vara krav för digitala tjänster (informationssamhällets tjänster).⁴

Av direktivet framgår att anmälningskyldighet inte gäller för radiosändningar eller tv-sändningstjänster som omfattas av artikel 1.1 e i direktiv 2010/13/EU⁵. Vidare framgår att ett villkor för att en tjänst ska betraktas som en anmälningspliktig informationssamhällets tjänst är att tjänsten tillhandahållas genom överföring av uppgifter på individuell begäran. Även om det föreslagna reglerade området, på grund av ovanstående, delvis kan falla utanför anmälningsdirektivets tillämpningsområde kan Kommerskollegium inte utesluta att förslaget innehåller tekniska föreskrifter. Detta exempelvis om regleringen av användningen av ljudupptagningar kan få en påverkan på en fysisk produkt där ljudupptagningen lagras eller reglerar någon informationssamhällets tjänst.

Justitiedepartementet har dock uppgett att förslaget föranleds av en dom från EU-domstolen och att förslaget således syftar till att anpassa svensk rätt till domen. Anmälningskyldigheten blir inte aktuell avseende lagar och andra författningar i medlemsstaterna (eller frivilliga överenskommelser) genom vilka medlemsstaterna endast efterlever en dom som meddelats av Europeiska unionens domstol.⁶ Under förutsättning att förslaget har som *enda mål* att genomföra en dom från EU-domstolen gör Kommerskollegium bedömningen att Justitiedepartementet inte behöver anmäla förslaget enligt anmälningsdirektivet för tekniska föreskrifter, (EU) 2015/1535.

Ärendet har avgjorts av enhetschefen Agnès Courades Allebeck i närvaro av utredarna Ulrika Sanded, Isaac Ouro-Nimini Hansen och Ralph Eliasson, föredragande.

Agnès Courades Allebeck

Ralph Eliasson

² Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (anmälningsdirektivet).

³ Anmälningsdirektivet artikel 1.1 (c), (d) och (f).

⁴ Anmälningsdirektivet artikel 1.1 (e) och (f).

⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/13/EU av den 10 mars 2010 om samordning av vissa bestämmelser som fastställs i medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillhandahållande av audiovisuella medietjänster (direktiv om audiovisuella medietjänster) (EUT L 95, 15.4.2010, s. 1).

⁶ Artikel 7 (e) anmälningsdirektivet.